Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego Rok Szkolny 2017/2018

Szkoła Podstawowa w Kalinówce

ul.Kalinówka 78

21-040 Świdnik

Spis treści:

Wprowadzenie

I. Podstawowa terminologia

II. Akty prawne regulujące tworzenie w szkole WSDZ

III. Cele ogólne programu

IV. Obszary działania i cele szczegółowe

V. Metody i formy oddziaływań

VI. Plan realizacji

VII. Sposoby realizacji działań

VIII. Korelacja doradztwa zawodowego z innymi przedmiotami

IX. Ewaluacja

Wprowadzenie

Doradztwo zawodowe jest wpisane w ramy szkolnego systemu nauczania.

Prowadzenie działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego odbywa się na wszystkich szczeblach kształcenia:

a) w przedszkolu – preorientacja zawodowa

b) w klasach I-III oraz IV-VI szkoły podstawowej - orientacja zawodowa

c) w klasach VII- VII – doradztwo edukacyjno zawodowe

d) w gimnazjum - doradztwo edukacyjno – zawodowe.

Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Predyspozycje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni i umożliwi uczniom rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji, i zainteresowań

Sprawny system doradztwa zawodowego wskaże młodemu człowiekowi możliwości zdobycia wymarzonego zawodu. Uczeń musi posiadać świadomość, ze jest autorem własnej kariery.

Istnieje realna potrzeba udzielania profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego uczniom i ich rodzicom.

Adresatami wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego są: uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne, a obejmuje on indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami, ma charakter planowanych działań.

I. Podstawowa terminologia

PORADNICTWO ZAWODOWE to długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

(por.: Ogólne zasady funkcjonowania poradnictwa zawodowego w systemie urzędów pracy. (1996) Wyd. KUP. s. 4, maszynopis)

ORIENTACJA ZAWODOWA - to działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły.

(por.: K. Lelińska: Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji (1999) Problemy poradnictwa psychologiczno pedagogicznego. Nr 2/11. s. 29)

DORADZTWO ZAWODOWE - świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.

(por.: K. Lelińska: Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji, (1999) Problemy poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego Nr 2/11. s. 29)

DORADCA ZAWODOWY - osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację

życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

(por.: Klasyfikacja Zawodów i Specjalności. 1995. Wyd. MPiPS. Tom V, Zeszyt 2 cz. II. s. 497)

INFORMACJA ZAWODOWA - zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

(por.: K. Lelińska: Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu metodą zajęć praktycznych. (1985). WSiP. s. 35)

INFORMACJA EDUKACYJNA - zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO - ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System powinien określać: role i zadania doradcy w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy. (opr. A. Łukaszewicz)

II. Akty prawne regulujące tworzenie w szkole WSDZ

1) USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, poz. 59

2) USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, poz. 60

3) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

4) ROZPORZĄDZEIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania

5) Rozporządzeniu o pomocy psychologiczno - pedagogicznej (opublikowane 31.08.2017r., obowiązują od 1 września 2017r.); Dz. U. 2017, poz. 1643),

6) Statut Szkoły Podstawowej w Kalinówce

III. Cele ogólne programu

1. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi życiowej, świadomego wyboru szkoły średniej.
2. Wyzwalanie własnej aktywności ucznia, samopoznanie, odkrycie zainteresowań, uzdolnień, rozpoznawanie temperamentu pod kątem predyspozycji do wykonywania wybranego zawodu.
3. Rozwijanie świadomości zawodowej.
4. Kształtowanie umiejętności sprawnego komunikowania się, współpracy w grupie i autoprezentacji.
5. Rozwijanie umiejętności samooceny i możliwości wykorzystania tej umiejętności, wyrabianie szacunku dla samego siebie.
6. Poznanie dalszych ścieżek kształcenia

IV. Obszary działań

a) w zakresie pracy z uczniem:

1. Kształtowanie umiejętności określania własnych celów życiowych, mocnych i słabych stron.
2. Analiza własnego stanu zdrowia pod kątem wybranego zawodu.
3. Rozwijanie umiejętności planowania własnego rozwoju.
4. Wyrabianie szacunku dla samego siebie.
5. Wzmocnienie poczucia własnej wartości.
6. Rozwijanie umiejętności efektywnego komunikowania się.
7. Rozwijanie umiejętności pracy w grupie.
8. Rozszerzenie zasobu informacji na temat rozwoju ścieżek edukacyjnych
9. Poznanie możliwości dalszego kształcenia
10. Planowanie własnego rozwoju.

b) w zakresie pracy z rodzicami:

1. Podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi.
2. Doskonalenie umiejętności wychowawczych.
3. Wypracowanie form wspierania dzieci wyborze ich dalszej drogi życiowej.

c) w zakresie współpracy z nauczycielami:

1. Uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej.
2. Lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły .
3. Nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

V. Metody i formy oddziaływań

1. Realizowanie tematyki z zakresu doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych, , wos-u i innych zajęć prowadzonych z uczniami, w tym zajęc organizowanych w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej
2. Wycieczki zawodoznawcze.
3. Udział w „Targach edukacyjnych".
4. Aktywny udział młodzieży podczas „Dni otwartych szkoły".
5. Angażowanie uczniów do umiejętnego spędzania czasu (zajęcia sportowe, kulturowe, językowe, rozwijające umiejętności zawodowe)
6. Informowanie rodziców o procedurach egzaminów , dalszej ścieżce edukacyjno – zawodowej.
7. Organizowanie spotkań z osobami wykonującymi różne zawody powiązane z wybranym kierunkiem kształcenia.
8. Prowadzenie zajęć warsztatowych przez doradcę zawodowego na temat predyspozycji zawodowych i dalszej drogi zawodowej.
9. Wykorzystanie testów, ankiet i innych narzędzi podczas zajęć.
10. Opracowanie i wykorzystanie lekcji scenariuszy lekcji wychowawczych związanych z doradztwem zawodowym.
11. Gromadzenie materiałów dotyczących zakresu doradztwa (biblioteka, pedagog, osoby zajmujące się doradztwem zawodowym).
12. Umieszczenie na stronie internetowej szkoły zakładki – Szkolny Ośrodek Kariery.

VI. Plan realizacji

L.p.	Przedsięwzięcie	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Uczestnicy
1.	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z programem szkolnego doradztwa zawodowego	Prelekcja na spotkaniu RP	Koordynator doradztwa edukacyjno zawodowego	Nauczyciele
2.	Zapoznanie rodziców z programem szkolnego doradztwa zawodowego	Informacja na spotkaniu z rodzicami oraz na stronie internetowej szkoły w zakładce Szkolny Ośrodek Kariery	Koordynator doradztwa edukacyjno zawodowego	Rodzice
3.	Indywidualne porady dla uczniów , którzy mają problemy- zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.	Indywidualne spotkania	Koordynator doradztwa edukacyjno zawodowego, psycholog szkolny	uczniowie

Koordynator do spraw doradztwa zawodowego realizuje zadania z zakresu doradztwa edukacyjno zawodowego, a w szczególności:

- ✓ diagnozuje zapotrzebowania ucznia na informacje edukacyjno – zawodowe przyplanowaniu ścieżki edukacyjno zawodowej,
- ✓ gromadzi informacji edukacyjno – zawodowych,
- ✓ koordynuje działania edukacyjno – doradcze

- ✓ współpracuje z innymi nauczycielami w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego,
- ✓ organizuje spotkań z rodzicami, uczniami

Z zakresu doradztwa edukacyjno zawodowego realizowane są cele z czterech obszarów:

1. Poznawanie własnych zasobów;
2. Świat zawodów i rynek pracy;
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjnozawodowych. Działania związane z doradztwem edukacyjno-zawodowym, są powiązane z treściami kształcenia ogólnego, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową.

W obszarze POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW uczeń:

- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia);
- charakteryzuje wartości, z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej;• dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ichrealizacji;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

W obszarze ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- dokonuje autoprezentacji;

W obszarze RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE:

- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce;
- analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów;
- analizuje znaczenie uczenia się przez całe życie;

W obszarze PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH:

- określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów;

- planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;
- podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, wjakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.

VII. Sposoby realizacji działań

- ✓ lekcje wychowawcze
- ✓ lekcje przedmiotowe
- ✓ zastępstwa
- ✓ zajęcia pozalekcyjne
- ✓ wycieczki
- ✓ porady indywidualne

VIII.Korelacja doradztwa edukacyjno zawodowego z innymi przedmiotami

- Wprowadzanie elementów orientacji edukacyjnej i zawodowej do lekcji przedmiotowych
- Powiązanie treści przedmiotowych z możliwymi kierunkami kształcenia i zawodu.
- Wskazywanie korelacji treści przedmiotowych z praktyką zawodową.
- Promowanie swoje przedmiotu/dyscypliny w kontekście wyborów edukacyjnozawodowych.
- Wskazywanie zawodów, dla których umiejętności przedmiotowe są kluczowe.

- Informowanie o ścieżkach kształcenia prowadzących do zawodów.
- Wskazywanie przedmiotów pokrewnych dla prowadzonego przedmiotu.
- Uświadamianie uczniów o istotności danego przedmiotu szkolnego w karierach edukacyjno-zawodowych realizowanych w innych dyscyplinach.

IX. Ewaluacja

1. Modyfikowanie stosowanych form pracy
2. Wymiana dobrej praktyki pedagogicznej
3. Obserwacja własna zajęć grypowych i indywidualnych
4. Sprawozdanie z realizacji Wewnątrzszkolnego System Doradztwa Zawodowego

Opracowała Agnieszka Tyniec, szkolny doradca zawodowy